

яких працює підприємство, чітке визначення стратегічних цілей, планування конкретних методів їх досягнення та постійний моніторинг результатів для забезпечення бажаного результату.

Отже, якісний процес ухвалення управлінських рішень є основою для ефективного стратегічного управління підприємством. Він забезпечує адаптацію до постійних змін та сприяє досягненню цілей, розрахованих на успіх. Ефективне планування, будучи невід'ємною складовою цього процесу, дозволяє найкращим чином розподіляти ресурси та узгоджувати управлінські функції. Водночас, кваліфіковане ухвалення рішень є запорукою сталого розвитку та конкурентної здатності підприємства на ринку.

Список використаних джерел

1. Перерва І. О., Єдинак В. Ю. Стратегічне управління підприємством як основний інструмент в руках сучасного керівника. *Innovation and Sustainability*. 2022. №3. С. 159 –164.
2. Петруня Ю. Є., Літовченко Б. В., Пасічник Т. О. Прийняття управлінських рішень : навч. посіб. Дніпро : УМСФ, 2020. 276 с.
3. Кравченко М., Голюк В. Прийняття управлінських рішень: сутність та сучасні тенденції розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. URL: <https://surl.li/tebizj>
4. Лозовський О., Горишков М. Ефективність управлінських рішень в менеджменті організації. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2916>

УДК 330.341:378.11:316.4

Ткаченко І.П.,

кандидат економічних наук, доцент,

Гуляєв В.М.,

доктор технічних наук, професор, ректор,

Сорокіна Л.М.,

кандидат соціологічних наук, доцент,

Дніпровський державний технічний університет

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови воєнного стану створили та продовжують формувати безпрецедентні виклики, які спричиняють перепони або унеможливають досягнення ефективності управління вищою освітою, забезпечення безпеки для

життя і здоров'я учасників освітнього процесу, організацію навчального процесу.

Станом на листопад 2024 року внаслідок бомбардувань та обстрілів в Україні повністю зруйновано 4 університети в Дніпропетровській, Донецькій та Херсонській областях, 7 коледжів в Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Харківській та Херсонській областях, ще 117 університетів та 162 коледжі отримали пошкодження. Найбільше закладів постраждало через війну на Харківщині, Дніпропетровщині, Херсонщині, Одещині, Донеччині. Пошкоджені університети також є в Луганській, Миколаївській, Київській, Львівській, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Сумській, Вінницькій, Полтавській та Тернопільській областях [1]. За попередніми оцінками Світового банку для відновлення освітньої інфраструктури потрібно майже 14 млрд доларів.

Заступник міністра освіти і науки Михайло Винницький зазначив, що зруйновані університети та коледжі – це не лише втрата інфраструктури, ворог відібрав у нашої молоді здобувати якісну освіту в українських закладах вищої освіти, а це впливає на скорочення кількості вступників, та «відтік мізків», які, скоріш за все, не повернуться в Україну [2].

Крім викликів і проблем розвитку вищих навчальних закладів України в умовах воєнного стану незакритими проблемами залишаються питання низького рівня інтеграції у світовий освітній простір; погіршення, в тому числі через міграційні процеси, стан кадрового забезпечення університетів; зниження і до того незадовільного рівня фінансового забезпечення; неефективність використання джерел отриманого фінансування [3]. І за цих умов, стоять стратегічні завдання створення умов для навчання, наукової діяльності, творчості, реалізації потенціалу учасників освітнього процесу, а також досягнення конкурентних переваг, які дозволять і надалі впливати на піднесений на небувалий рівень феномен національної ідентичності сучасного фахівця, а також можливостей забезпечення життєздатності університетів, яка відповідатиме створенню умов та задовольнятиме вимогам формування основ національної безпеки. Виживання, утримання конкурентних позицій, здатність до розвитку вимагають визначення нових стратегічних візій.

Перед керівництвом вищих закладів освіти для досягнення цілей збереження їх потенціалу та забезпечення сталого розвитку стоять серйозні завдання побудови програм стратегічного менеджменту та маркетингу - програм визначення стратегічних напрямів повоєнної відбудови країни, бути затребуваними, корисними, здатними відповідати швидко змінним умовам, здатними перебудовуватися, здатними до інноваційного розвитку.

Місія університету, сформована на основі діагностики внутрішнього та зовнішнього середовища, які дозволяють визначити сприятливі можливості для

ефективного управління розвитком ВНЗ, формує його унікальність. Для того, аби місія виконувала свою провідну роль у стратегічному управлінні університетом, вона, повинна чітко визначати напрями розвитку освіти і самого університету на основі визначення SMART – цілей та розробки стратегії діяльності. Слід враховувати, що непередбачувані умови воєнного стану вимагають конкретизації адаптивних SMART – цілей, пріоритетності завдань управління закладами вищої освіти, в першу чергу з метою підвищення їх резильєнтності.

Формування адаптивної стратегії діяльності закладів вищої освіти формують цикл одного з різновидів соціального управління - маркетингового менеджменту, який на основі постійно діючої системи моніторингу якості надання освітніх послуг та рівня задоволеності їх споживачів, має визначити пріоритетні напрями сталого розвитку, здатного забезпечити гідний рівень ефективності управління та конкурентоспроможності.

Забезпечення ж конкурентоспроможності кожного закладу вищої освіти - це комплексне завдання, вирішення якого залежить від застосування бінарності зв'язків багатofакторного аналізу можливостей розвитку за рахунок утримання досягнутих позицій, виявлення, розвитку та реалізації інноваційності внутрішнього потенціалу, пошуку шляхів міжнародного співробітництва та трансферу розробок в процесі інтеграційних процесів, які визначають поточні можливості диференціації джерел фінансування та потенційні перспективи залучення інвестиційного капіталу.

Список використаних джерел:

1. 11 вишів зруйновано та 279 пошкоджено внаслідок війни. URL: <https://surl.gd/heaedi>
2. Україна - це країна можливостей, але плата за них - ризики. <https://theukrainians.org/mykhailo-vynnytskyi-mon/>
3. Сідлецький, С., & Шандар, А. (2024). Вища освіта в Україні в умовах воєнного стану: виклики та пріоритети. *Економіка та суспільство*, (64). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-151>